

Kryssende krav og forventninger

Lojalitet versus lydighet var tema på vårmøtet i Sør-Trøndelag lægeforening. Problemstillingen er tett knyttet til arbeidsmiljøet.

Lojalitet sto i høysetet da Nils Kvernmo, direktør ved St. Olavs hospital, og Ingrid Finboe Svendsen, direktør i Arbeidstilsynet innledet til debatt. Foto A. Ringnes

Legers lojalitet overfor arbeidsplassens mål og verdier kan settes på prøve og utfordre arbeidsmiljøet i visse situasjoner. For eksempel under tidspress når arbeidstiden leger får betalt for, ikke strekker til den jobben en er satt til å utføre. Integriteten kan bli utfordret når en stilles overfor slike kryssende krav og forventninger. Dette var utgangspunktet for møtet som samlet et 60-tall deltakere.

Åpenhetens dilemma

«Det var enklart før», åpnet Nils Kvernmo, direktør ved St. Olavs hospital, og viste til det som tidligere var et oversiktlig sykehusvesen til dagens komplekse organisasjon. Han stilte spørsmål ved om sykehusdrift etter børs- eller katedralprinsippet har noe å si for lojaliteten.

– Offentlig sektors grunnlov er demokrati

og åpenhet. Det er nærmest en plikt å delta i offentlig debatt for ansatte i offentlig sektor. Åpenhetens dilemma er en avveining en må ta når en går inn på tilstanden i sykehus. Samtidig som en formidler hva som skjer, må en være klar over om en uroer befolkningen unødvendig. Som lege skal en balansere åpenheten med tillit i befolkningen. En må ha et sideblikk på omdømmet. Tjener det saken om stadige «kriser» i for eksempel akuttmottaket spres? spurte Kvernmo.

Han husket tilbake til diskusjonen omkring RiT2000 der leger stilte spørsmålsteget ved modell- og tomtevalg. Debatten ble av en del oppfattet som upassende, men i ettertid viser seg å ha vært en viktig, nødvendig debatt, sa han.

Fra salen ble Kvernmo oppfordret til å stå opp mot politikerne og si fra for eksempel om sviket i psykiatrien. – Det vil styrke din «standing» på sykehuset!

Forsvarlig arbeidstid

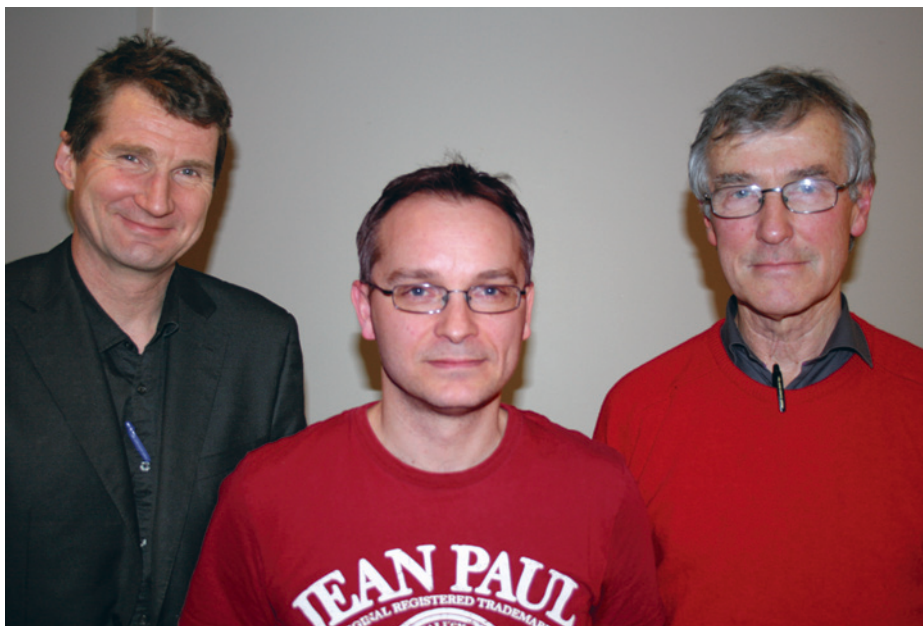
– Påstanden om at «leger kan jobbe så mye dem vil», hører vi ofte, sa direktør i Arbeidstilsynet, Ingrid Finboe Svendsen. – Men det stemmer ikke. Det finnes grenser. Forsvarlig arbeidstid er det som er best både for lege og pasient. Når pasienten konkurrerer med arbeidsmiljøloven, ser vi at legen velger pasienten. Leger skal drive livreddende behandling, men det er den systematiske, planlagte arbeidsbelastningen over tid som Arbeidstilsynet vil til livs.

– Arbeidstilsynet har et generelt inntrykk av at det er en manglende forståelse og respekt for arbeidstid i sykehus. I våre undersøkelser ser vi at sykehusene ikke hadde oversikt over hvor mye legene arbeider. Men for å få oversikt, må også legene medvirke ved å registrere all arbeidstid, sa Finboe Svendsen.

– Regelverket er komplisert, for at det skal være fleksibelt nok, og det er viktig å sette seg inn i dette. De sentrale avtalene kan være forsvarlige, men kanskje ikke de lokale eller individuelle avtalene. Legeforeningen må sette grenser på vegne av sine medlemmer og gi tydeligere signaler om hva som er akseptabelt eller ei. For den enkelte lege ser vi at det er vanskelig å sette grenser, sa direktøren i Arbeidstilsynet, og konkluderte med at forsvarlig arbeidsmiljø for legene er sikkerhet for pasientene.

Anne Ringnes

anne.ringnes@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Trondheims-legene Harald Sundby, Kjetil A.H. Karlsen og Sven Erik Gisvold håper at leger tør å spørre mer. Foto A. Ringnes